

2101000802030001
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
MASTER OF ARTS EXTERNAL PART-2
POLITICAL SCIENCE PAPER-VIII
INDIAN FOREIGN POLICY LEVEL 3

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 100]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book
  - a. Name of the Examination : **MASTER OF ARTS EXTERNAL PART-2**
  - b. Name of the Subject : **POLITICAL SCIENCE PAPER-VIII INDIAN FOREIGN POLICY LEVEL 3**
  - c. Subject Code No : **2101000802030001**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

Q.1 “ભારતની વિદેશનીતિના ઘડતરમાં બાહ્ય તેમજ આંતરિક પરિબલોનો ફાળો” - 20
વિગતે ચર્ચા કરો.

“The contribution of External & Internal factors that formulating the India's Foreign Policy” - Discuss in detail.

અથવા
OR

“વર્તમાન આંતરરાષ્ટ્રીય પરિપ્રેક્ષ્યમાં ભારતની વિદેશનીતિના મુખ્ય હેતુઓ શું હોવા જોઈએ?” -ચર્ચા કરો.

“What have been the objectives of India's Foreign Policy in modern international perspective?” -Discuss.

Q.2 નરેન્દ્ર મોદી સરકારના પોતાના પડોશી દેશો સાથેના સંબંધોનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો. 20

Critically evaluate the relations of the Narendra Modi government with its neighbouring countries.

અથવા

OR

“પર્યાવરણનું ખવાણ એ એક વૈશ્વિક સમસ્યા છે”—વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

"The degradation of environment is a global problem" Discuss in detail.

- Q.3** ભારતના વિદેશ મંત્રાલયની ભૂમિકા અને કાર્યોનું પરીક્ષણ કરો. **20**
Examine the role and functions of the ministry of external affairs in India.

અથવા

OR

ભારતની વિદેશનીતિના ઘડતરમાં વડાપ્રધાનની ભૂમિકા તપાસો.

Examine the role of the Prime Minister to the formulation of India's Foreign Policy.

- Q.4** ભારત અને અમેરિકા વચ્ચેના સંબંધોનો વિકાસ તપાસો. **20**
Discuss the development of the relations between India and America.

અથવા

OR

ભારત અને ચીન વચ્ચેના સંબંધોમાં વિવાદના મુખ્ય મુદ્દાઓની વિગતે ચર્ચા કરો.

Discuss in detail the major disputes of the relations between India and China.

- Q.5** નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો: **20**
Write short notes on any two of the following:

(૧) ભારતની વિદેશનીતિને ઘડનારાં પરિબલો

The factors which formulate the India's Foreign Policy

(૨) ગુજરાલ સિદ્ધાંત

Gujral doctrine

(૩) ભારતની પરમાણુ નીતિ

The Nuclear Policy of India

(૪) ભારત-નેપાળ સંબંધો

The relations between India-Nepal

*****